

SZARVAS és VIDEKE

TARSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

A gazdaember uzsorásai.

A földmívelési kormány különösen a gazdálkodó osztályt mélyen érdeklő rendeletet intézett az eljáró hatóságokhoz. A miniszternek ugyanis kiterjedt a figyelme arra, hogy mostanában mikor a buza árának fluctuációi gondba ejtik a gazdát, — megróhanják az ügynökök megveszik a termést tőlük előre, előleget adnak, vagy a termést előre kifizetik s a gazdától váltót vesznek. A földmívelésügyi kormány e szédelgő kereskedelmi ügyletben megtalálja az uzsoráskodás kritériumait, s szigorú megtorlást kíván ellenükben.

Soha a gazda veszedelmesebb csábításnak kitéve nem volt, mint éppen most midőn egy súlyos esztendő utóbajait kellene kiheverni. A buza árak ma magasak, ki tudja milyenek lesznek, mire csépelnek? A tavalyi esztendő nyomorúsága is érezhetőbb, ki tudja, bírja-e aratás utánig pénz nélkül?

Egy bizonyos, hogy a magyar gazdának a konkurencziával szemben egy előnye van: elsőnek jelenhetik meg buzájával a piacra. Az aratás ideje, Magyarország földrajzi fekvése, jó formán teljesen kiépített vasuti hálózatunk, — néhány heti előnyt biztosítanak Amerikával Oroszországgal szemben. Ilyen körülmények között a magyar gazda önmagának ellenségévé szegődik, ha akár könnyelműségből, akár akaratlan félelemből, akár pillanatnyi szorultságának uzsorás nyomása alatt a kedvező konjunktúrák eshetőségeit nem a maga javára aknázza ki, hanem sietve kap egy átlagár után s az idej aratás minden kedvező momentumainak hasznát másnak engedi át.

A gazda ne legyen könnyelmű, ne legyen ijedős, ne bocsátkozzék spekulációkba, hanem maradjon meg a buza értékesítés természetes

módja mellett s várja be békén az aratást s azután kész áruján a piaci áron adjon tul.

A miniszter intézkedését pedig minden vonalon és mindenki szívesen fogadja, kár hogy az üzleti szédelgésnek csak egy nemére az úgynevezett gabona uzsorára terjeszkedik ki. A helyzet az hogy jámbor falusi néphez gépgyárosok ügynökei betérnek. Megvétetnek vele törlesztésre, váltó vagy adóslévél obligójával gazdasági eszközöket, aztán — nem azt szállítják, hanem a kötlevéli hamisításával, vagy más furfangos módon szállítanak négyszeres áru gépet. Megyénk egy helyén történt meg, hogy a ropantul kiöltözött pesti vigécz mint vezérigazgatót mutatta be magát. Borközi állapotban rávett egy módos gazdát, hogy tanusítsa miként községükben járt az igazgatósága előtt önigazolásul kell ez. Egy ilyen sivességet hogyan lehetne a vezérigazgató urnak megtagadni? S mi lett a vége? az, hogy két hét múlva megérkezett a cséplő gép s mikor a gazda hülledezett s nem fizetett, a gépgyáros beperelte s a tárgyaláson felmutatták a csalárd uton megszerzett, gyanútlanul aláírt czifra kötelezvényt. A miniszternek ebben a kérdésben is határozni kell s erélyesen hydra-fejére hágni ennek az üzleti szédelgésnek.

Magát a pénzügyi, adóügyi törvényt és szabályokat is méltán sorozhatjuk sok esetben a kiskasza megrontóivá. Éppen hogy e sorokat írjuk, látott napvilágot Lukács László pénzügyminiszternek rendelete, melyszerint eltekint az adócsökkentés írásbeli bejelentésétől a járattal jobbára írástudatlan kiskaszdák érdekében. Tavaly midőn részleges aszály volt vidékszerre, hányan nem részesültek adó leengedésben mert nem tudták, hogy az adóleengedés iránti kérelemnek szabályszerű bélyeg és instancziákra kell előterjesztetnie.

Aztán finantz szempontokra helyezkedik már az a meghatározás is, mely az elemi károk konstatahatóságát vidékszerre általános elemi csapás esetére teszi. Mikor a törvényhozás ezt a törvényt alkotta, a magyar gazda nem ismerte pl. a hesszeni legyet. Ennek a gazdákat fenyegető állatnak pedig az a kedves tulajdonsága hogy nem isméri a pénzügyi törvényeket és szabályokat és így általános elemi csapásként nem pusztít. Így aztán nincs elemi csapás közelkezőleg nincs adóleengedés. Mert adóleengedés csak elemi csapás esetén van. De mit használ az Péternek, hogy Pálnak termett, ha neki nincs mit aratnia és mégis annyi adót fizet mint Pál.

Mit használ, mit eredményez? Keserűséget.

Nagyon helyes lenne a pénzügyminiszterhez a kérdés ezen része érdekében, a megyének fölírni. A mit a miniszter most oly elismerésre méltó módon a mit méltányosság javára elintézt, vegyék tudomásul gazdánk de az ő érdekében kívánjuk, hogy ne éljenek vele. Rossz napokra vegyék tudomásul a miniszteri rendeletet, most pedig bő áldást a magyarnak!

Elemi károk eseteiben, melyekről fentebbi cikkünk szól mint tudva van hivatalból való eljárásnak nincs helye s az adót csak szabályszerű írásbeli bejelentés alapján engedik el. A pénzügyminiszter most kijelenti, hogy két megbízottnak szóbeli jelentését is ellehet fogadni, és csak a törvényes szabályokban járattal s többnyire írástudatlan kiskaszdák érdekében, nincs azonban megokolva eme kedvezmény a nagyobb birtokosok és uradalmakkal szemben. Meghagyta ezek folytán a miniszter, hogy a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól az elemi károk írásbeli bejelentését követeljük, ellenben

SZARVAS és VIDEKE TÁRCZAJA.

Modern parthie.

A kis leányt férjhez akarja adni az apja. Rajkai Elemér, mert ő a boldog férjfelölt, tréfából is, komolyan is, többeknek elmesélte, hogy Irénkét elveszi. Rajkait, jóllehet tegezte a főispánt is, — nem tartották a barátai másnak, mint jól öltözött embernek, aki ügyesen tudta adni a nagyot, megfigyelés és szokás folytán a hitelezői kárára.

A mióta agyanis a részletfizetés elvet a valóságban realizálták, sokkal czifrább a divat, mint régen. Sokkal több az ur, mint a paraszt.

Öreg emberektől hallottam, hogy az a ruha, ami ma ötven forint, azelőtt csak husz évvel is, huszonöt forint volt. Az áremelkedést pedig abban kell keresnünk, hogy a részletfizetés azért drága, mert a mit az iparos egyiken veszít, a másikon kell bevasálnia.

Rajkainak biztos fellépése volt. Kitűnő ismeretei abban, mint kell egy tizenhat éves leánynak beszélni.

Ne mondja azt senki, hogy a tizenhat éves leány nem a külső fellépés után szeret valakibe. Ha a fiatal ember csak kissé is felülemelkedik a hétköznapiasságokon, ha csak egy csöppet lop a költő ajakáról, ehhez csak egy kis flörtet és jó arcot mutat, egy tizen-

hét éves leány mód felett hisz, még abban is költőt lát, hogyha dülöngve, a reggeli utcai nép szemelattára kurjongat a cigány előtt.

Irén ártatlan, jó lélek. Titokban olvasta Heinét és Petőfit. Titokban nézett le a zárdá ablakaiból az ácsorgó diákokra és azt érezte, hogy a feltekintő gyerekek szemében mintha az örök boldogság honolna, mely vonz maga felé, feltartóztatlanul ki az életbe.

Látta a virágokat, megtanulta a költőktől, hogy a virágok kelyheiből szerelmesen szívja ki a méhecske a harmatot, sejtette, hogy a férfi csókja borot üz, mosolyt fakaszt, a karja üdvöt hoz, életet ad hosszú időre.

Mint egy fülbemászó operett-ária tetszett neki a zárdai élettel homlokegyenés világi élet, gavallérok meghódolása, szertartásos kézcsók, álcázott érzelmek, serkedő vágyak. És az édes mama tanácsai, megfigyelései folytán haladt az életbe a kis szorgalmas zárdanövendék angyal, tündér lett a fiatal emberek előtt.

Magasztalták, mily édes, boldogságot mondó fekete szemű vannak, beszélték, hogy mily öntudatlan összhangban tapadnak göndör fürtjei hattyu nyakára. Milyen bárszony és életteli a karja, milyen ennyivaló mikor nevet s mily ellenhátlan, ha haragszik.

Odahaza is becézték. Szalkai úgy tekintett rá, mint családi üdvöskéjére, aki a földi nyomorúságból megfogja váltani.

Irén tehetségeinek felsorolásában még az is rám

tartozik, hogy Irén valóságos zongoraművész, a ki biztos kézzel játsza Bethóven, Mozart, Wágner és a többi hallhatatlanok remekait. Szereti az irodalmakat is, Petőfit érdeme szerint magasztalja a asztalán találjuk Jókai, Herczeg, Mikszáth, Bródy műveit, sőt — Beniczky-jét is.

S miután irodalmi ízlése ilyen főrangu, csak ellehet azt hinni, hogy előtte valami kispennű ember valósággal mulla.

Tehát a mikor Rajkai a százazzeivel dícselkedett és azt mondta, hogy édes apját a királyi kegy legközelebb grófi rangra emeli, Irénke, szívesebben fogadta a csokrait, sőt annyira vitték, hogy a parkban, a mama előtt, kitüntető pofonocskákkal legyezgette Rajkay arcát.

Szinte rosszul érezte magát, azon való gondolkodása közben: hát feleségül veszi-e őt ez a Rajkay, vagy csak bolondozik vele?

De egy napon Szalkai bácsi nagyon komoly volt. A reggelinél nem szólt semmit, csak az ebédnél kínálta meg Irént a dobos tortából. Ebéd után bekopogtatott az Irénke szobájába a papa, s benyitott. Az udvar felőli részen levő ablak mellett a széles bordó függöny alatt egy kereveten hevert a baba.

— Alszol?

— Dehogy. Olyan meleg van ma, igazán nem tudom, hogy mit csináljak. Még aludni sem tudok.

a földmives osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében kiterjeszthetik a méltányosság legszélsőbb határáig a megbízás útján való körbejelenések elfogadását.

HIREK.

— **A szarvasi főgymnasiumban** — mint értesültünk az írásbeli érettségi vizsgák e hó 20-án kezdődtek meg. Az írásbeli vizsgák a következő sorrendben tartatnak: május 20 latin, május 21 magyar, május 23 számtan, május 24 német, s május 25-én görög.

— **A szarvasi főiskolai** tanuló-ifjúság által f. hó 26-án megtartandó „Majális“-ra szőlő meghívók már szétküldtek, a rendezőség ez uton kéri fel azokat, kik netán elnézésből meghívót nem kaptak, s erre igényt tartanak, miként ez iránti igényüket a rendezősséggel tudatni sziveskedjenek.

— **Lapunk mult számában** megemlékeztünk arról, miként Bakay Géza urnak minta szőlő-telepére a helybeli főiskolának tanítóképző növendékei szemléleti oktatás céljából kirándultak. s mint alkalmunk volt meggyőződni a szőlő-telepítés mintaszerűleg belett már fejezve. Beoskoláztatott 120 faj csemege szőlőből 100 ezer ojtvány. Amerikai szőlővessző nevelő települ — Ripp. Portalis — 8000 futóöl. Az ojtás és ültetésnél szarvasi munkások voltak alkalmazva, s örömmel írhatjuk, hogy az alkalmazott munkások nagy buzgalmat fejtettek ki az ojtás elsajátításában mint a telepítés többi munkálatainál is. Mindenesetre elismerésre méltó dolgot követett el Bakay Géza ur akkor, midőn szőlővessző nevelő telepét létesítette, mert eltekintve attól, hogy e teleppel községünk egy nevezetességgel gyarapodott, másrészt pedig nagy kiterjedésű telepén számos munkás állandó s biztos munkát s keresetet talál.

— **Kondoroson** — mint levelezőnk írja — e hó 18-án Dr. Fabry Sándor vármegyénk alispánja megírogatta Velki Béla iskoláját — ki a magyar nyelv sikeres tanításáért kitűzött pályadíj elnyeréséért szintén pályázott — miként meggyőződést szerezzen magának arról, hogy nevezett tanító növendékei mily mérvű haladást tanusítottak a magyar nyelv elsajátításában.

— **A venuszi elsötétülése.** Vasárnap, e hó 22-én, este 8 és 9 óra között rendkívül érdekes égi tunemény játszódik le az égboltozaton. Esthajnali csillagunkat, a Venuszt, — mely ez időben a hold sarlójától balra fog csillogni — annak meg nem világított hamuszürke fele érinteni fogja s néhány pillanat alatt teljesen elfődi, úgy, hogy láthatatlanná válik. A hold és Venusz kerületei egymást a budapesti idő szerint 8 óra és 12 perczkor érintik, tehát naplemente után félórával, 8 óra 40 perczkor ismét felcsillan a Venusz a hold déli oldalán, úgy, hogy e pillanatban a hold ki-növésének fog látszani. 8 óra 50 perczkor a Venusz a hold jobb oldalán fog látszani; mindkét csillag az esti-pír bihorában nagyon fenséges látványt fog nyújtani, ha tudniillik az ég tiszta lesz.

— Csakugyan lázas vagy, — mondotta az apa midőn a leánya szép homlokára tette a kezét.

— Hallottad?

— Mit édes apa?

— A legújabb újságot.

— Mi az papa?

Szalkay bácsi merőn nézett leánya szeme közé.

— Hogy te menyasszony vagy.

— Mondják.

— És te mit szólsz ehhez?

— Én semmit. De mit szól a papa?

— Neked kell nyilatkoznia leányom. Te választasz a jövőd felett.

— Hát én akkor nem leszek menyasszony.

— Mi ez? Szalkay megdöbben.

— No igen papa, nem szeretem Rajkait s rádobia kötényt szegénylősen az arczára de titokban nevetett.

— Milyen naiv ez a papa.

— Dehogyan nem szereted.

— Nem és nem.

Irénke komoly arcot vágott. Felugrott és tréfából komoly hangon olyan lamentálást csapott, hogy a papa kérésre fogta a dolgot.

— Nézd édes jó gyermekem. Mi még csak rövid ideig adhatjuk. Szegény vagyok. De Rajkai, a ki neked saját bevallása szerint százazrekkel és grófi koronáról beszélt, bizonyosan segíni fog, míg helyre jövök.

Még a leány adta a meghatottat, az áldozatot,

— **A folyó hó 17-én** Előjáróságunk által megtartott, árlejtés alkalmával, a nyári szinkör felépítését Bányász János szarvasi építész 11413 forint 08 krajczárért vállalta el, s kötelezte magát, hogy az építendő színházat f. é. augusztus 30-dikára teljesen elkészíti. Az ugyan akkor megtartott árlejtés alkalmával, a tájfajta ménnek részére építendő istálló felépítését pedig 10.137 forint 92 krajczárért — Poppiak György jó hírnevű helybeli építész vállalta el.

— **Sértés vész.** Gazdáink e veszedelmes réme községünkben ismét fellépet, minek folytán a járási főszolgabírótság által a sertéseknek legelőre ki, s a piaczra való fel-hajtása, rendeletileg ellett tiltva.

— **Árpád szálói nyári** helyiségei s teke pályája e hó 22-en azaz ma, verseny tekézzel egybe kötve, megfognak nyitítani.

— **Halálozás!** Dr. Lányi Pál — városunk szülötte, s az árvaváraljai uradalom jeles orvosa, e hó 18-án jobb létre szenderült. Béke hamvaira.

— **A belügy miniszter és a szocialista mezei munkások.** Perczel Dezső miniszter körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy az I. fokú hatóságokat utasítsák, miszerint mindazon idegen illetőségű munkásokat, kik maguknak szerződés által a nyáron foglalkozást és keresetet nem biztosíthattak, illetve biztosítani nem akarnak, sem egyéb megélhetési módot kimutatni nem képesek s így előreláthatólag közsegélyre fognak szorulni, mielőbb a fenálló szabályok szerint illetőségi közsegélybe utasítsák.

— **Majális.** A szarvasi szabó iparos ifjúság, e hó 30-án vagyis pünkösd másod napján, a városi népkertben majális rendez.

— **Jónál is van jobb.** E lapok mult heti számában szó volt arról, hogy a gazdaközönségünket, a gazdasági gépek vásárlása alkalmával mennyire rászédik a lehetetlen ügybökök; ugyanakkor a gazda közönség figyelmébe lett hiva a helybeli gépkereskedőkre kik már csak saját jó hírnevük érdemében is, nem becsapni, de a legjobb fajta gépekkel igyekeznek kielégíteni. Ötömmel írhatjuk hogy itt Szarvason is van, a kor igényeinek teljesen megfelelő, s szoliditás tekintetében pedig a legkényesebb igényeket is kielégítő gazdasági gép üzlet, s ez a Scherz és Kramer fele mezőgazdasági gépezet, s ezen czeg, tekintettel a mostani válságos munkás viszonyokra, a legjobb szerkezetű s a legszolidabb kivitelű arató gépekkel látta el raktárát, s különös szerencséje e czégnek szoliditása mellett az, hogy üzlet vezetőül egy oly szakavatott és előzékeny modoru embert alkalmazott mint Landler Pál ur, ki is a legkészségebben és a legalaposabb felvilágosítással szolgál bármely s bármiféle mezőgazdasági gép beszerzéséhez tekintetében, a hozzá forduló gazda közönségnek. — Nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy mindazoknak, kik gazdasági gép szükségletüket a vezetése alatti üzletből szerzik be, nem lesz okuk a panaszra, s nem kell tartaniok attól, hogy be lesznek csapva; megjegyzendő, hogyó Scherz és Kramer czégnek főelve az, hogy nem csak arató gépekből, de bármely más, a legnagyobbtól a legkisebb gépig menő gazdasági gépekből csakis a legjobbat, s a helyi viszonyoknak legmeg-

— **Én nem akarok látni** — mondta az apa midőn a leánya szép homlokára tette a kezét.

— Hallottad?

— Mit édes apa?

— A legújabb újságot.

— Mi az papa?

Szalkay bácsi merőn nézett leánya szeme közé.

— Hogy te menyasszony vagy.

— Mondják.

— És te mit szólsz ehhez?

— Én semmit. De mit szól a papa?

— Neked kell nyilatkoznia leányom. Te választasz a jövőd felett.

— Hát én akkor nem leszek menyasszony.

— Mi ez? Szalkay megdöbben.

— No igen papa, nem szeretem Rajkait s rádobia kötényt szegénylősen az arczára de titokban nevetett.

— Milyen naiv ez a papa.

— Dehogyan nem szereted.

— Nem és nem.

Irénke komoly arcot vágott. Felugrott és tréfából komoly hangon olyan lamentálást csapott, hogy a papa kérésre fogta a dolgot.

— Nézd édes jó gyermekem. Mi még csak rövid ideig adhatjuk. Szegény vagyok. De Rajkai, a ki neked saját bevallása szerint százazrekkel és grófi koronáról beszélt, bizonyosan segíni fog, míg helyre jövök.

Még a leány adta a meghatottat, az áldozatot,

felelőbbet hozza üzlete útján forgalomba s így a bizalommal hozzá fordulókat, a legrealisabban kielégítse.

A Scherz és Kramer czég gazdasági gépraktárát ujabban „kerékpár, raktárral is bővítette, s e tekintetben is igen szerencsés választást tett, mert ha valahol, hát a kerékpár gyártásnál lehet elmondani azt, hogy jónál is van jobb — mert a forgalomban levő kerékpárok legjobbját t. i. a „Bambus kerékpárt“ tartja raktáron, mely kerékpárnak helye könnyűségén kívül az a megbecsülhetlen előnye is van, — miután e kerékpár bambusz nád és annak rostjaiból s nem vas, illetve aczélból készül, nincs kitéve semmiféle rozsdásodásnak; s az esetleges sérülések alkalmával a sérült részek gyorsan, könnyen, s jóformán költség nélkül kicserélhetők. — E Bambus kerékpárak korántsem oly fárasztó, mint más kerékpárok hajtása. — Ajánljuk a kerékpár sportot kedvelők figyelmébe a Bambus gépeket, annyival is inkább, mert mint értesültünk Landler ur kerékpár iskolát is létesített, melynek vezetését egy szakavatott mester vezetésére bízta.

Ugy ezen kerékpárok, mint a fentebb említett gazdasági gépek raktára Szarvason. Gróf. Csáky utca Csapó-féle házban van, hol is az érdeklődőknek a legkészségebb felvilágosításokkal szolgál a Scherz és Kramer czég üzletvezetője Landler Pál ur.

— **Aratási idő a világ különböző részeiben.** A világon ez év minden szakában aratnak búzát és pedig:

Január hóban: Ausztrália, Újzeland, Chili és Argentiniában.

Február és márcziusban: Brit-India és Felső-Egyiptomban.

Áprilisban: Mexikó, Egyiptom, Ázsiai Törökország, Perzsia, Syria, Kis-Ázsia Kuba.

Májusban: Észak-Afrika, Közép-Ázsia, China, Japán, Texas és Floridában.

Juniusban: California, Spanyol, Portugál, Olasz Görögországban, Oregon, Luisiana, Alabama, Georgia, Colorado, Missouriban.

Juliusban: Oláh, Bolgár, Osztrák-Magyar, Franciaországban, Dél-Oroszországban, Nebraska, Minnesota, Új-Angolország, és Felső Canadában

Augusztusban: Angol, Belgium, Hollandia, Dánia, Németország, Lengyelország, Alsó-Canada, Manitoba és Columbiában.

Szeptemberben: Canada északi részén. Scotia Svéd és Norvégiában.

Októberben: Északi Oroszországban.

Novemberben: Peru és Dél-Afrikában.

Deczemberben: Birmanióban.

Irodalom.

Vettük a „Kert“ a kertészet összes ágait magába foglaló szaklap évi 10-ik számát, melynek érdekes tartalmából a következőket emeljük ki. Kertészet és csatorna viz. Dr. Rodeczky Jenőtől. Kartifiol termelése melegágyban Prihoda Jánostól. Grumkovi vajkürte Angyal Dezsőtől (színes műmelléklettel) ezen kívüli a díszkertészet s a méhészet köréből is közöl szakavatott tollal írt néhány cikket. E számban 8 fametszet és egy színnyomatu műmelléklet teszi értehetőbbé a benne előadottakat. E valóban tanulságos közlőny kéthetenként jelenik meg, főszerkesztője Mauthner Ödön, felelős szerkesztője Igali Szvetozár. Kiadóhivatala Budapest Andrassy ut 23 szám. Előfizetési ára 1/4 évenként 1 forint. A kertészet iránt érdeklődőknek nagyon melegen ajánljuk e nagy szakavatottsággal szerkesztett folyóiratot.

A „Pillangó“ Ez a czime egy új, igen magas színvonalon álló heti éleclapnak, melynek immár 16-dik száma fekszik előtünk. Ugy tartalma, mint különösen az eddigelő nálunk páratlan művészettel megrajzolt képei, az új éleclapot, az ily nemű elsőrendű lapok közé emelik. A „Pillangó“ bizonyára rövid idő alatt széles elterjedésre fog szert tenni, és ezt annyival is inkább megérdemli, mert a hasontartalmu és irányu legjobb külföldi lapokkal kiállja a versenyt és azokat magyarszágon feleslegessé teszi. Ajánljuk ugy egyeseknek, mint olvasó köröknek. E lapnak egyetlen számból sem szabad hiányoznia. Kiadóhivatal: Budapest, Teréz-körút 35. sz. a. van. Előfizetési ára: ne-

Verner László.

gyed évre egy forint. Mutatvány számot kívánatra ingyen.

Szikrák.

— **Egy milliárd.** Érdekes lesz megtudni, mennyi a milliárd. Du f o u r Károly tanár a milliárdra nézve a következő számításokat tette: Ha egy milliárd értékű 5 frankosokat egymásra raknánk 500 kilométer magasságig nyulnának. Ha egymás mellé helyeznénk egy milliárd értékben 5 frankosokat, 7400 kilométernyi hosszúságú vonal képződne, mely hosszúság megfelel az egyenlítő és az éjszaki sark között levő távolság háromnegyed részének. Hogy egy milliárd értékű 5 frankosok súlyát elhordhassuk, százezer emberre volna szükség, föltéve, hogy minden ember 50 kilogrammnyi terhet képes czipelni. Ha pedig e súlyt vagonokkal akar-nók továbbítani, 500 vagonra lenne szükség s ez az 500 vagon 3 kilométernyi hosszúságot érne el; ha pedig olyan vasuti vonalon szállítanók ezt a súlyt, melyen csak 20 kocsi álló vonat haladhat, akkor 25 ilyen vonatra van szükség. Ha valaki Krisztus születése óta minden percében egy óriási gödörbe dobott volna egy egy frankot, mai napig sem dobhatott volna be egy milliárd összeget! Csak 1901. évi április 29-én volna teljes a milliárd. Ha valaki a keresztény-áera kezdetekor egy milliárd összegyűjtéséhez fogott volna hozzá, a mai napig mindennap 1444 frankot kellett volna félreraknia.

* **Vendéglőben.** — Megennék ön oiyasvala-mit, a mi már egy állatnak a szájában volt?
— Nem én!
— Akkor engedje meg, hogy magam fogaszszam el ezt a borjunyelyet...

* **Vadászuton.** A koczavadász örömmel kiált fel, miután egy fáczánt elhibázott:
— Megvan! Eltaláltam a fáczánt. Láttam, amint egy toll röpült...
— Én meg láttam, — szólt egy ur — hogy valamennyi toll röpült!...

* **Gratuláció.** — Engedje meg, Szabó ur, hogy gratuláljak... Ez életének legszebb napja!
— Pardon. Csak holnap esküszöm...
— Akkor egyike élete legszebb napjainak.

* **Ügybuzgalom.** Az önkéntes tűzoltó elkészve érkezett a tűzhöz.
— Hála istennek, még ég! — kiáltja örvendezve.

* **Indoklás.** Hölgy: Miért lett drágább a barna szövet?
Divatkereskedő: Mert, kérem, felment a csokoládé ára.

* **Félremagyarázta.** Szakácsné: Mire költik azt a sok pénzt, nagysága, a mi az adóból befolyik?
Uró: Mindenféleképpen! Legtöbbször eszik belőle a katonaság.
Szakácsné: Mindjárt gondoltam!

* **A ravasz orvos.** A. dr.: Miért kérdezed ki olyan körülményesen a betegeidet arról, hogy mit esznek, ha jól érzik magukat? Ebből állapítod meg a diagnózist?
B. dr.: Óh dehogy! Ebből azt állapítom meg, hogy mennyi pénzük van és eszerint kérem a honoráriumomat.

* **Vendéglőben.** Vendég: Hallja pinczér, ma megint kis porciót kaptam. Hiszen rendesen két darab húst szoktak találni!
Pinczér: Teringettét, az a szórakozott szakácsné bizonyára elfelejtette ketté vágni a szeletet.

* **A villamos vasuton.** Egy kövér ur száll fel a villamos kocsira, nagy bosszúságot keltve az utasokban, a kik már amúgy is szűken voltak. Az egyik meg is szólal:
— Azt hittem, hogy csak embereknek van itt hely és elefántokat nem engednek felszállni.
— Oh kérem, — felel reá a kövér ur, — olyan ez a kocsi, mint a Noé bárkája. Van itt mindenféle állat az elefánttól — a számárig.

* **Női irigység.** Anna: (gazdag leány) Te Emma titoktartás alatt megmondom neked, hogy a báró az imént házassági ajánlatot tett nekem.

Barátnő: Ugy! Az azonban még távolról sem szerelni valomás!

* **A katedréről.** A tanár ur magyaráz:
— Ha nem lenne víz a világon, természetesen uszni sem lehetne tanulni, és sok ember odafulna a ki most menekülni tud.

* **Szórakozottság.** Fiatal feleség; Férj nézd csak a szakácsnő huszonöt forintot számít fel öt napi kiadásra. Lehet az?
Ügysz: Oh igen. Huszonöt forint vagy öt napi elzárás.

* **Jótekonyság.** Kis leány kéreget az utcán:
— Nagysága, könyörüljön...
— Hát nagyon szegények vagytok?
— Igen...
— Hol az apád?
— Ott sörözik a sarkon...

* **Alapos ok.** Káplár: Hallja maga Kohn, hát miért nem mosta meg a lova lábát, mi?
Uj on c z: A magamét se szoktam, hát majd fogok talán egy rongyos lóét mosni!

* **Elszólta magát.** Hölgy (a könyvkereskedésbe lépve): Kérem Schiller műveinek 10-ik füzetét.
Könyvtáros: Sajnálom, asszonyom, ez a kiadás még csak a 8-ik füzetig jelent meg.
Hölgy: Mégis bosszantó, hogy ez az ember oly lassan dolgozik.

* **Előkészületek.** A holnapi hajtóvadászatra minden intézkedés megtörtént?
* Igenis, a hajtókat és a vadászokat baleset ellen biztosítottam.

* **Alapos gyanu.** Nő: Tetszik-e neked az új cseléd?
Férj: Nagyon meg vagyok vele elégedve.
Nő: Gyanítottam. Fel is mondtam neki.

* **Abbul se lesz ember.** Két székely góbé bánta Budapest nagyvárosi sajátosságait. A többek között különösen megcsodáltak egy pincsi kutyát, mely a második emelet nyitott ablakában feküdt.
— Anye, komé! de csunya képű kisasszony az — szólt a pincsi-re mutatva.
— Nem kisasszony az komé! — szól a másik — hanem kutya.
— Kutya-e? — csodálkozik tovább a góbé — no ha az onnan leesik, abbul se lesz többé ember!

* **Meghatározás.** Mi az ember?
Ez a körülményektől függ:
— Ha szüleik: ép, egészséges gyermek
— Ha megszökik hazulról: kedves, jó fiú a kinek meg van minden bocsátva.
— Ha házassági czélból hirdet: tisztességes családból való fiatal ember.
— Ha meghalt, hü barát, gyöngéd férj szerető apa.

* **Bajos tudni.** Jancsi: Nos, hogy vagy a láb-szakgatással?
Pista: Sokan bodzateát, mások borzssirral dörzsölés ajánlottak a bajomra. Négy hét óta használom mindkettőt s ma sem vagyok jobban. És nem tudom, vajon a tea vagy a borzsir nem használ-e.

* **Pajtások.** A: Mi ön?
B: A Pancsovszki borkereskedőház képv. melője.
A: Ugy hát pajtások vagyunk. Én is művirágban utazom.

* **Kerékpáros szempont.** A: mond csak miért nem veszed el azt a kedves leányt? Mi kifogásod van ellene?
B: De ember, egy leányt, a ki még most is vasuton utazik?

* **Átöröklés.** Feleség: Én valóban nem tudom kitől örökölte a mi Dinink az ő kedves, szeretetreméltó modorát?
Férj: Kitől? Hát csak tetőled — nekem még meg van az enyém.

* **Akadály.** Hallottam, hogy Kapzsi Bálint ki-kosarazta Benőt, pedig nem valami finyás igényű ember.
— Természetes. Hiszen kisült Benőről hogy ötezer forintot sikkasztott. Ezt már csak sokalhatta Kapzsi.
— Dehogy! Keveselte!

* **Előrelátás.** — És ne felejtse el kérésemet.
— Óh ne féljen, kisasszony. Két csomót kötöttem zsebkendőmre.
— Miért kettőt?
— A másodikat arra az esetre, ha elfelejteném hogy mit jelent az első.

Vasuti menetrend 1898. évi május hó 1-től.

Indul.	Érkezik.
Mezőtúr felé	Mezőtúrról
8515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel	8512 sz. vonat 8 ó. 32 p. éjjel
8511 „ „ 8 ó. 44 p. regg.	8514 „ „ 1 ó. 28 p. d. u.
8513 „ „ 1 ó. 58 p. d. u.	8516 „ „ 5 ó. 41 p. „
Mezőhegyes felé	Mezőhegyesről
8512 sz. vonat 8 ó. 39 p. éjjel	8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.
8514 „ „ 1 ó. 51 p. d. u.	8513 „ „ 1 ó. 50 p. d. u.

Felelős szerkesztő: BALKÁNYI SÁNDOR.
Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL ADOLF.

NYILTTÉR

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

M O H A I

A G N E S-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénvastartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurut gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénásvánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz: —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:
É d e s k ú t y L.
cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógytárban.
fűszerkereskedésben és vendéglőben.
Raktár Szarvason: **Csápó Somá-**
nál ugyanitt friss töltésben kaphatók az összes bel- és külföldi ásványvizek.

Permetezéshez kétkö 99-05% rézsulfátos a legerősebb minőségű

50 klg. vételnél á	frt 26
25 „ „ „ „ „	28
kisebb mennyiségűnél	30 kr. kilója.
Kötöző Hancs Raphia	52 kr. kilója.
kapható	

Csápó Soma
üzletében
SZARVASON.

*) E rovatban közlöttékért nem felelős a szerk.

Első magyar
gyapjumesó és bizományi
részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.

Alapított 1868-ban.

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

gyapjutermelők és gyapjukereskedők

figyelmét a kitűnő hírnévnek örvendő, gépherendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjumesógyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermelői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kímélése miatt is legcélszerűbb a gyapjút zsirban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. Azon számos előnyök közül, melyeket megbízóinknak nyújtunk, felemlítjük:

I. Hogy mosás céljából hozzánk küldendő gyapju

csomagolására — megrendelés után azonnal küldünk üres zsákokat kölcsönképp díj nélkül.

II. Raktárainkban elhelyezett és általunk biztosított gyapjuért egy évig.

raktározási és biztosítási díjat nem szedünk.

III. Hozzánk beérkezett gyapjura kívánatra szívesen adjuk a becérték két harmadát előlegképp mérsékelt kamat ellen.

IV. A küldemények bérmentesítése szükségtelen, mert a szállítási és fuvarozási díjakat itt kifizetjük, anélkül, hogy érte kamatot számíttanánk.

A gyárilag mosott gyapjunak, mint — felgyártmány — nagy kelendőse, különben kiterjedt összeköttetéseink és szakismereteink által gyors és kedvező értékesítésére vagyunk képesek. Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánatra készséggel szolgálunk. Az összes küldeményeket cégünkhez: **BUDAPEST, Lipót-városi pályaudvarhoz** kérjük czimeztetni.

Az igazgatóság.

Varosi irodánkban **Neugebauer Gyula** urnál (Dohány-utca 1.) felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

Gróf Trauttmansdorf Alajos Ö méltósága

birtokainak bérbeadására folyó évi május

hó 23-dikára kitűzött nyilván

nos árverés **nem fog megtartatni.**

Özveggy Krajcsovics Pálné főuton

lévő házában egy 2 utczai szobából 1

konyha, egy speis és egy faskamrából

álló szép lakás naszonbérbe azonnal

kiadó.

WALLA JOZSEF
mozaik- és cementáru-gyára
építési anyagok raktára
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 13.

Vállalkozik:

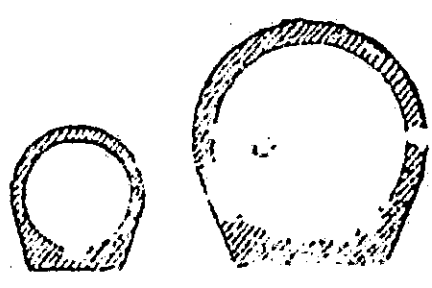
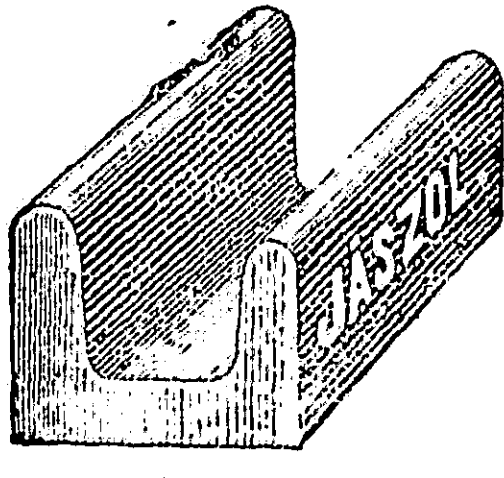
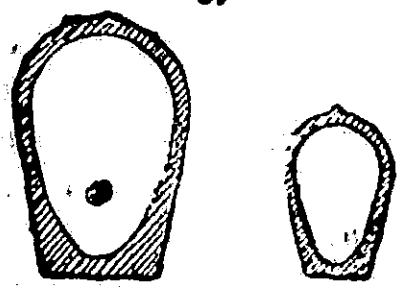
Gránit-terazzo,
Betonirozások,
Medencék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Cement-vizelők,
Cement-lapok és
Mozaik-lapokkali köve-
zések elkészítésére,
Fayence-lapokkali fal-
burkolások stb.

Raktárt tart:

Keromit-lapok,
Kelheimi lapok,
Mozaik-lapok mettlachi
módra,
Terracotta-árak,
Aszfalt tető-lemez,
Tűzálló téglák,
Kőagyag csövek,
Kémény toldalékok kő-
agyagból stb.

Gyári raktára a Gartenauvi
Portland cement vizálló-
mész-gyárnak.

Memnyezet nád-
szövet-raktár
(Stucktur-Rohrgewebe)

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai híri 49° C. meleg természetes hévíz javulva van; az izületek és izmok csu-
zos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt
vastagodásoknál, kőszvényél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus ala-
pon keletkeztek (ischiasnál); különös bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, külö-
nösen a méhmögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál,
májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 rtközött
váltakozik. Gyógyterem (Coursalon) hirlapokkal és tekeasztallal. Terrászok szép kilátással. Étter-
mek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepalya.

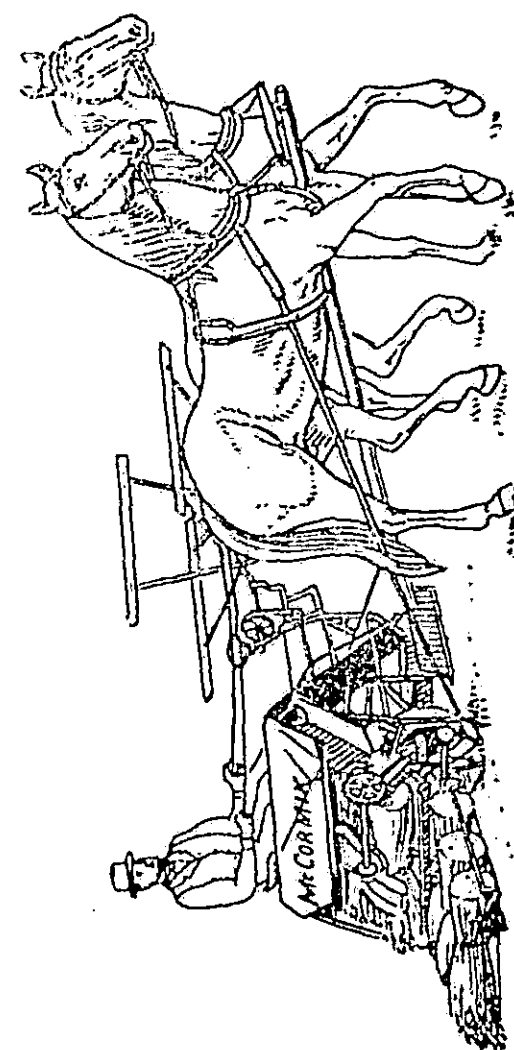
Hat tükör fürdő, család- és kád fürdőkön kívül mörfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert
jó-konyhája és pinzéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igekezzni fogok a t. vendégeimet telje-
sen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel
Kernáts János bérlo.

Mo Cormick
ARATÓ GEPEK
a legjobb a világon
kevelők és marokrakók
Mo Cormick filkaszálók
eredeti amerikai
kőszöritéskészítők, szénage-
reblyék és széná forgatók
1. gyártmányokban beszeres-
hetők
MÜLLER és WEISZ
üzégnél Budapestben,
VI., Gyár utca 66.

Gyászkocsi eladás.

Egy jó karban levő gyász-
kocsi eladó. Tudakozódni lehet a
szarvasi izr. hitközségnél.